

رابطه بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران و سلامت سازمانی

تهمینه شهسواری

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد بجنورد (مسئول مکاتبات)

رویا افراسیابی

استادیار گروه مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد بجنورد

حسینعلی بهرامزاده

استادیار گروه مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد بجنورد

تاریخ پذیرش: ۹۳/۹/۱۹

تاریخ دریافت: ۹۳/۵/۲۳

چکیده

زمینه: تصمیم‌گیری اصل و اساس وظایف مدیریت را تشکیل می‌دهد و مهارت مدیر در تصمیم‌گیری، خود کارایی وظایف و در کیفیت خدماتی که او ارائه می‌دهد نمایان می‌شود. **هدف:** هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد است. **روش‌ها:** روش تحقیق توصیفی-پیمایشی و از نوع همبستگی می‌باشد و از مجموع ۳۸۳ دبیر مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد، بر اساس جدول کرجسی مورگان تعداد ۱۹۱ نفر به شیوه‌ی تصادفی و از نوع طبقه‌ای نسبی انتخاب شده و ابزار پژوهش شامل پرسشنامه محقق ساخته شیوه تصمیم‌گیری و پرسشنامه استاندارد سلامت سازمانی (OHI) هوی و همکاران (۱۹۹۸) بوده است و داده‌های تحقیق توسط نرم افزار spss(21) و با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شدند. **یافته‌ها:** در بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران، شیوه تصمیم‌گیری مشارکتی با ضریب تاثیر ۰/۹۸۶ بیشترین ضریب تاثیر را بر سلامت سازمانی مدارس دارد و شیوه‌های تصمیم‌گیری ۷۱ درصد سلامت سازمانی را پیش‌بینی می‌کنند. همچنین سلامت سازمانی با میانگین ۱۱۶/۹۲ بیش‌تر از سطح متوسط بوده است. **نتیجه‌گیری:** برای آن که بتوان در سازمان‌ها جوی سالم و حمایتگر با اعتماد و روحیه بالاتری ایجاد کرد، شیوه‌های تصمیم‌گیری مشارکتی مدیران، عامل مهمی در افزایش اثربخشی محسوب می‌شود.

واژه‌های کلیدی: سلامت سازمانی، شیوه تصمیم‌گیری آمرانه، شیوه تصمیم‌گیری مشورتی، شیوه تصمیم‌گیری مشارکتی.

۱- مقدمه

آموزش و پرورش به عنوان مهمترین نهاد آموزشی همواره مورد توجه خاص همگان بوده است و این نهاد به تصمیم گیری های مناسب مدیران نیاز دارد. آموزش و پرورش و معلمان با توجه به جایگاه والایی که در جوامع دارند، می توانند در تمام سطوح جامعه موثر باشند به گونه ای که موفقیت سایر سازمانها و نهایتاً موفقیت اجتماع تا اندازه زیادی وابسته به عملکرد این سازمان است. آنچه در این میان نقش اساسی دارد، چگونگی و مهارت تصمیم گیری مدیران آموزشی است به اعتقاد بسیاری از صاحب نظران، تصمیم گیری، اساس و جوهره مدیریت بوده و تصمیم گیری مناسب نتایج معقولی را به دنبال خواهد داشت. تصمیم گیری در سازمان های آموزشی از اهمیت ویژه ای برخوردار است، زیرا چنین سازمان هایی، با انسان ها سروکار دارند و تصمیماتی در مورد آموزش و پرورش آنان اتخاذ می کنند که چنانچه این تصمیمات درست اتخاذ نگردند، زیان های جبران ناپذیری برای افراد جامعه به بار خواهد آورد (کازمیان، ۱۳۹۰). یکی از موضوعاتی که در مدیریت جایگاه قابل ملاحظه ای دارد، بحث تفاوت مدیران در تصمیم گیری است. بزرگان علم مدیریت در اولویت گذاری کارهای با اهمیت مدیران، تفاوت نظرهایی دارند اما تمام آنها در این که تصمیم گیری درست در زمان حیاتی، اساسی ترین وظیفه مدیر است، تردید ندارند. تصمیم گیری از اجزای جدایی ناپذیر مدیریت به شمار می آید و در هر وظیفه مدیریت به نحوی جلوه گر است (Alvani, 2010). مدیران همواره در انجام تمامی وظایف خود با شرایطی مواجه می شوند که لزوم اتخاذ تصمیم از جانب آنها را می طلبد. همین امر نفوذ و جایگاه بسیار مهم وظیفه تصمیم گیری را در تمامی وظایف مدیران و فرآیندهای سازمانی نشان می دهد-2011,12 (Arnaldo, 13).

از آنجایی که بخش قابل توجهی از فعالیتهای آموزش و پرورش در مدارس صورت میگیرد مدارس به عنوان یک نظام اجتماعی حساس و مهم، از جایگاه خاصی برخوردارند. مدارس در صورتی خواهند توانست وظیفه خطیری را که به دوش آنهاست به نحو احسن دهند که

سازمانهای سالم و پویایی باشند. جو سازمانی سالم و حمایتگر باعث اعتماد بیشتر افراد و روحیه بالای آنان وبالطبع باعث افزایش کارایی معلمان میشود که افزایش کارایی معلمان به نوبه خود عامل مهمی در افزایش اثربخشی مدرسه محسوب میشود (علاقه بند، ۱۳۷۸).

سالم بودن مدرسه باعث اعتماد بیشتر اعضای مدرسه به یکدیگر و افزایش روحیه آن ها برای انجام وظایف خود خواهد شد و به دنبال آن روحیه بالای آنان موجبات انگیزش و علاقه مندی به کار را در کارکنان مدرسه بوجود آورده که نتیجه این فرایند، افزایش اثر بخشی و کارایی مدرسه خواهد بود به عبارتی، مدرسه سالم یک مدرسه موثر است که تقریباً تمامی فعالیتهای آن در سطحی بالا انجام می شود (Ramdass & Lewis, 2011).

از آنجا که سازمانهای آموزشی با برخورداری از یک مدیریت کارآمد و شایسته و در عین حال با تسلط کافی بر مهارت های تصمیم گیری و رفتار بهتر با کارکنان می توانند به سیاستها و اهداف خود جامعه ی عمل پوشانده و ضمن تلاش در جهت برخورداری از ویژگی های سلامت سازمانی به عنوان یک سازمان سالم معرفی شوند، اهمیت رابطه ی این دو متغیر بیشتر احساس می شود (Parker, 2007, 342-344).

از این رو در این پژوهش تلاش می شود تا به این سوال پاسخ داده شود که آیا بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد رابطه ای وجود دارد؟ طبق گفته ی توحیدی (۱۳۹۰) فلسفه تصمیم گیری همان فلسفه مدیریت است. اگر فلسفه را به مفهوم عام، کوششی برای رسیدن به روشنائی، دانستن، تجسس و کنجکاوی در عمق زندگی و یافتن راهی برای بهتر زیستن انسان بدانیم، فلسفه مدیریت و تصمیم گیری نیز همین هدف را در مقیاسی مشخص تر و سازمان یافته تر دنبال می کند. تصمیم گیری در اداره امور سازمان ها بسیار مهم است. مطالعه فرآیندهای تصمیم گیری بحث تازه ای به شمار نمی آید. در طی سال های اخیر تحقیقات متعددی در رشته ها و حوزه های مختلف پیرامون مقوله تصمیم گیری انجام گرفته که در نتیجه آن

از آنجا که سلامت سازمانی برای هر سازمانی از جمله آموزش و پرورش، یک دارایی به حساب می‌آید که فی‌نفسه ارزشمند بوده و به طور مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای دیگر (مانند رضایت شغلی، تعهد سازمانی، اعتماد سازمانی، یادگیری سازمانی، اثربخشی سازمانی و ...) را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مؤلفه‌های شناسایی شده سلامت سازمانی به کارکنان و مدیران کمک می‌کند که بتوانند در جهت سالم سازی محیط کاری و سازمانی، حرکت کنند (علاقه بند، ۱۳۸۴). بر همین اساس، سلامت سازمانی به عنوان یکی از نشانه‌های کامیابی مدیران در عمل به وظایف اصلیشان، شناخته می‌شود (آهنچیان و مانیدری، ۲۰۰۴).

تمرکز بر سلامت سازمان به معنی تمرکز بر موفقیت آینده سازمان است. به گفته (ناصری، ۲۰۰۴) امروزه توانایی سازمان در بکارگیری حداکثر توان مغزی کارکنان خود و کمک به آنان در تبدیل ایده‌های خوب به محصولات و خدمات مشتری پسند، عامل رقابتی در برتری سازمانی است. سلامت سازمانی یعنی توانایی سازمان برای رسیدن به اهداف خود در محیطی که به دنبال بهبود عملکرد سازمانی و حمایت از آسایش کارمندان خود است. با بهبود عملکرد سازمانی با روش تفکر سیستمی در سازمان، فرآیند، سطوح نقش‌ها و حمایت از آسایش کارکنان چه به لحاظ رضایت شغلی و چه به لحاظ سلامت فیزیکی، روحی و اجتماعی ممکن خواهد شد. برای این که سازمان از توانایی لازم برای داشتن عملکرد مؤثر برخوردار باشد باید دارای تمرکز کافی، تغییر مناسب و رشد از درون باشد (Omoyemiju, 2011, 165-170).

Adeniyi, 2011, 165-170 از دیدگاه هوی و همکاران^۶ (۱۹۸۷) سلامت سازمانی در سه سطح (نهادی^۷، اداری^۸، فنی^۹)، دارای ابعاد هفتگانه‌ای شامل انسجام نهادی^{۱۰} (توانایی مدرسه برای سازگاری با محیطش به طریقی که انسجام و تمامیت برنامه‌های خود را حفظ کند)، نفوذ مدیر^{۱۱} (توانایی مدیر در تأثیر گذاری بر روسا و مافوق خود، ترغیب آنها به توجه بیشتر به مسایل مدرسه، مواجهه نشدن با موانع اداری سلسله مراتبی، وابسته نشدن به مافوق است که همه اینها کلید رهبری اثر بخش محسوب می‌شوند)، ملاحظه‌گری^{۱۲} (به

تاکنون طبقه بندی‌های متعددی در رابطه با سبک‌ها و مدل‌های تصمیم‌گیری توسط صاحب‌نظران ارائه شده است (Oliveira, 2007, 12-13). هر کدام از این طبقه بندی‌ها با توجه به این که کدام دسته عوامل فردی، سازمانی و محیطی را بر نحوه واکنش و رفتار افراد در هنگام مواجهه با شرایط تصمیم‌گیری دخیل می‌دانند با یکدیگر متفاوت می‌باشند (Tatum & et al., 2003).

یتون^۱ در سال ۱۹۷۵ الگوی را مطرح کرد که مدیران را در تعیین میزان دخالت گروه در فرایند تصمیم‌گیری یاری می‌دهد و این مدل بعدها توسط وروم و آرتو جاگو توسعه یافت، ویکتور وروم^۲ (۱۹۷۸) در زمینه تصمیم‌گیری با لحاظ نمودن درجه مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری، شیوه‌های تصمیم‌گیری را به سه دسته تقسیم کرده است:

تصمیم‌گیری آمرانه^۳: تصمیمات آمرانه یا فردی آن دسته از تصمیماتی است که توسط یک فرد گرفته می‌شود و دیگران از آن تبعیت می‌کنند. معمولاً این فرد در راس سازمان یا در موقعیت فرماندهی قرار دارد (ساعتچی، ۱۳۷۶: ۶۲).

تصمیم‌گیری مشورتی^۴: تصمیماتی است که توسط مدیر و پس از مشاوره با یک گروه اتخاذ می‌شوند. ۱- مدیر ضمن مشورت با افراد مختلف و کسب نظر آنها، خودش تصمیم‌گیری می‌کند. ۲- مدیر چندین نفر را به طور همزمان و در قالب یک گروه، گرد هم می‌آورد، پیشنهاد های آنان را اخذ می‌کند و سپس تصمیم می‌گیرد (منوری، ۱۳۸۷).

تصمیم‌گیری مشارکتی^۵: تصمیماتی است که ۱- بر اساس اجماع نظر کامل یک گروه اتخاذ می‌شوند. ۲- مدیر افرادی را به طور همزمان گرد هم می‌آورد و با آنها در زمینه مشکلی بحث می‌کند تا این گروه به اجماع نظر برسد. فهم وضعیت سلامت مدرسه می‌تواند، ما را در گزینش شیوه‌های تصمیم‌گیری مناسب برای اثر بخشی آن یاری کند. شناخت سلامت سازمانی مدارس، بسیاری از متغیرهای مدیریت آموزشی از جمله متغیرهای انسجام نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه‌گری، ساخت‌دهی، حمایت منابع، روحیه و تأکید علمی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

کازمیان (۱۳۹۰) در پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان رابطه شیوه های تصمیم گیری مدیریت با سلامت سازمانی کارکنان دانشگاه پیام نور استان فارس نشان داد که بین شیوه های تصمیم گیری آمرانه و سلامت سازمانی رابطه معناداری وجود دارد همچنین بین شیوه های تصمیم گیری مشارکتی با سلامت سازمانی رابطه معناداری وجود دارد اما یافته های این پژوهش رابطه معنادار بین شیوه های تصمیم گیری مشورتی با سلامت سازمانی را تأیید نمودند نتیجه حاصله از این پژوهش این است که شیوه های آمرانه و مشارکتی قدرت پیش بینی سلامت سازمانی را دارند اما شیوه تصمیم گیری مشورتی از این توان برخوردار نیست.

پژوهش انجام شده توسط روحی (۱۳۸۰) با عنوان بررسی رابطه بین شیوه های تصمیم گیری مدیران با سلامت سازمانی مدارس شهر اصفهان نشان داد که اگر مدیران در بکار بردن تصمیم گیری مشارکتی اهتمام ورزند، سلامت سازمانی مدرسه آنان در تمام ابعاد بهبود خواهد یافت. فرشاد مرادی و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله بررسی رابطه ی شیوه های تصمیم گیری مدیران با مسئولیت پذیری کارکنان (مطالعه موردی دانشگاه سمنان) نشان دادند مدیران دانشگاه سمنان بیشتر از شیوه ی تصمیم گیری فردی استفاده می کنند. بین شیوه های تصمیم گیری مدیران (گروهی، مشورتی و مشارکتی) با مسئولیت پذیری کارکنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین شیوه تصمیم گیری فردی و مسئولیت پذیری کارکنان رابطه منفی و معناداری وجود دارد. شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران مهمترین پیش بینی کننده مسئولیت پذیری کارکنان به شمار می آید. دهباشی و همکاران (۱۳۸۵) در مقاله ای با عنوان بررسی رابطه بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و رضایت شغلی کارکنان در بیمارستانهای شهر اصفهان نشان دادند که مدیران در دبیرستانها بیشتر از شیوه تصمیم گیری فردی استفاده می کنند و همچنین بین شیوه تصمیم گیری مدیران بر اساس سابقه خدمت و میزان تحصیلات تفاوت معناداری وجود نداشت. در تصمیم گیری فردی، رضایت شغلی پایین بود و در سایر شیوه های تصمیم گیری، رضایت شغلی در سطح بالاتری

رفتار رهبری مدیر که باز، دوستانه، دلسوزانه و به اعضایش توجه دارد، اشاره دارد ملاحظه گری، بازتاب رفتار حاکی از احترام، اعتماد متقابل، همکاری و پشتیبانی است). ساخت دهی^{۱۳} (رفتار مدیر در مشخص کردن مناسبات و روابط کاری با معلمان است. مدیر، انتظارات شغلی، استانداردهای عملکرد، روش های انجام کار را به روشنی تعریف می کند. ساخت دهی، مانند ملاحظه گری، یک بعد مهم عملکرد و رهبری اثر بخش است). حمایت منابع^{۱۴} (فراهم کردن مواد و لوازم اساسی کار آموزشی مدرسه). روحیه^{۱۵} (به باز بودن و اعتماد متقابل بین معلمان اشاره دارد). تاکید علمی^{۱۶} (حدی که مدرسه، برتری علمی و فرهنگی را طالب بوده و برای نیل بدان تلاش می ورزد)، اشاره دارد (Hoy&Miskel, 2008). امروزه سلامت سازمانی یکی از ارکان اصلی استقرار توسعه پایدار است. فضای سالم، توسعه اجتماعی در بلند مدت را تضمین می کند و به تبع این توسعه، اثربخشی ایجاد می شود (قربانی و افراسیابی، ۲۰۱۲). با انجام این پژوهش انتظار می رود که میزان سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد مورد ارزیابی قرار گیرد که این خود می تواند کمک خوبی به مدیران جهت رفع تنگناهای موجود باشد.

تحقیقات انجام شده

از آنجایی که در هر کار علمی، تحقیقات پیشین می تواند به عنوان پشتوانه آن پژوهش در نظر گرفته شود، در این گام به برخی از پژوهش های انجام شده در زمینه شیوه های تصمیم گیری و سلامت سازمانی در داخل و خارج اشاره می شود. سوسن بهرامی و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله بررسی رابطه بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی در گروه های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نشان دادند که شیوه تصمیم گیری مشورتی، بیشترین میانگین و شیوه تصمیم گیری آمرانه، کمترین میانگین را در میان مدیران گروه ها دارد. همچنین میزان سلامت بیشتر از سطح متوسط بوده، لیکن میزان یگانگی نهادی و نفوذ مدیر در سطح متوسط بوده است.

مدیران رابطه معنادار آماری وجود ندارد. ولی نظرات افراد با محل خدمتی متفاوت در زمینه سلامت سازمانی و نیز سبک مدیریت دارای اختلاف نظر معناداری است. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش مشخص شد که نظرات مدیرانی که دارای سبک‌های مدیریت چهارگانه بوده‌اند، دارای اختلاف معنادار آماری نمی‌باشد. قربانی و افراسیابی (۲۰۱۲) پژوهشی را تحت عنوان بررسی رابطه سلامت سازمانی و اثر بخشی انجام دادند و نتایج نشان داد بین سلامت سازمانی و اثربخشی رابطه مثبت وجود دارد و رابطه بین وحدت ساختاری، حمایت از منابع، نفوذ و اثر و رابطه بین مدیر و کارکنان با اثربخشی مورد تایید قرار گرفت و همچنین رابطه بین سازندگی و اثربخشی و روابط بین روحیه و اثربخشی کارکنان رد شد.

قهرمانی و همکاران (۱۳۹۰) در مقاله‌ای با عنوان ارزیابی سلامت سازمانی دانشکده‌های دانشگاه شهید بهشتی به این نتیجه رسیدند که وضعیت دانشکده‌های دانشگاه شهید بهشتی از نظر مولفه‌های ۱۳ گانه تحقیق در مولفه‌های ارتباطات، وفاداری و تعهد، روحیه کاری، اعتبار و شهرت، اخلاقیات، مسیر هدف، رهبری، توسعه کارکنان، سلامت و ایمنی در حد بالا، و هم‌چنین در مولفه‌های مشارکت و یادگیری، شناسایی عملکرد، کاربرد بهینه منابع، شرایط فیزیکی در حد پایین ارزیابی می‌گردد و در این موارد دانشگاه نیازمند بهبود و رشد بیشتری است.

احمدی و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله‌ای با عنوان ارزیابی تأثیر عملکرد مدیران بر سلامت سازمانی نشان دادند که ارتباط معناداری بین "هریک از مؤلفه‌های عملکرد مدیران" و "سلامت سازمانی" وجود دارد. عملکرد مدیران در زمینه وظایف ارتباطی و تصمیم‌گیری بالاتر از حد متوسط می‌باشد. اما در زمینه وظایف اطلاعاتی در حد متوسط است.

اکبری و همکاران (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان بررسی رابطه‌ی سلامت سازمانی با کارآفرینی سازمانی نشان دادند که تمام شاخص‌های سلامت سازمانی رابطه مثبت و معناداری با کارآفرینی سازمانی در سطح یک درصد داشتند. به عبارتی هرچه میزان سلامت سازمانی

قرار داشت. ابراهیمی (۱۳۷۵) تحقیقی را به منظور بررسی الگوهای تصمیم‌گیری مدیران مدارس راهنمایی شهرستان اصفهان بر اساس نظرات دبیران انجام داد و در پایان به این نتایج دست یافت که: تصمیم‌گیری فردی مدیران در مسایل اداری در بالاترین حد و در مسایل آموزشی در پایینترین حد است. تصمیم‌گیری مشورتی در مسایل آموزشی در بالاترین حد و در مسایل اداری در پایین‌ترین حد است. تصمیم‌گیری مشارکتی در مسایل انضباطی در بالاترین حد و در مسایل اداری در پایین‌ترین حد است. تصمیم‌گیری گروهی در مسایل آموزشی در بالاترین حد و در مسایل اداری در پایین‌ترین حد است.

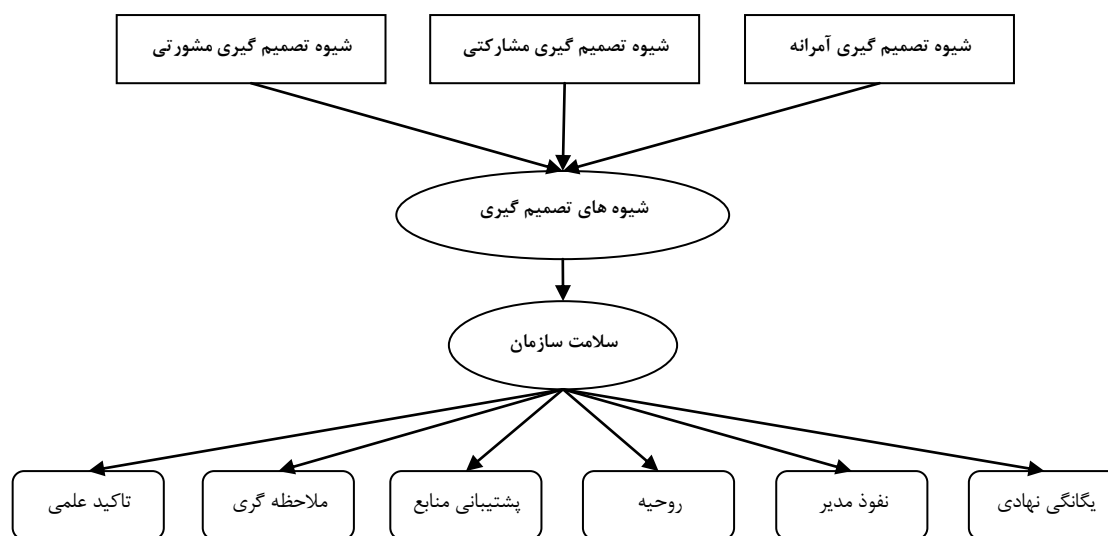
بلیک^{۱۷} (۲۰۰۴) در تحقیقی با عنوان شیوه تصمیم‌گیری مدیران و رضایت شغلی نشان داد که به کارگیری شیوه‌ی تصمیم‌گیری فردی موجب رضایت شغلی کمتر اعضا و تصمیم‌گیری مشارکتی منجر به افزایش رضایت شغلی و در نتیجه سلامت هرچه بیشتر سازمان می‌شود. پژوهش انجام شده توسط هو^{۱۸} (۲۰۰۰) تحت عنوان سلامت سازمانی مدیران و عملکرد در دانشکده‌های مقدماتی نشان داد که رابطه‌ی مثبتی بین سلامت سازمانی و رضایت شغلی وجود داشته و سلامت سازمانی به ارتقاء عملکرد سازمانی و اثربخشی و کارایی آن منجر می‌شود.

لیو و لی^{۱۹} (۲۰۰۷) در پژوهشی تحت عنوان تأثیر سبک نظارت و تصمیم‌گیری در استرس و رضایت مدیران ارشد در یک مطالعه کیفی نشان دادند، رابطه‌ی مثبت بین تصمیم‌گیری متمرکز (آمرانه) و استرس شغلی و کاهش سلامت سازمانی وجود دارد. گملیچ و برانز^{۲۰} (۱۹۹۴) در تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران و رضایت شغلی آنها نشان دادند که بکارگیری شیوه تصمیم‌گیری فردی موجب رضایت شغلی کمتر اعضا می‌شود و تصمیم‌گیری مشارکتی به افزایش رضایت شغلی منجر می‌شود. قربان شیرودی (۱۳۹۰) در پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان بررسی سلامت سازمانی و رابطه آن با سبک مدیریت مدیران با عنایت به نتایج آزمون همبستگی نشان داد که میان سلامت سازمانی و سبک رهبری

الگوی مفهومی تحقیق

با توجه به ادبیات تحقیق و مطالعات پیشین می توان مدل مفهومی پژوهش را در غالب شکل زیر ترسیم نمود. این مدل برگرفته از مدل شیوه های تصمیم گیری وروم و یتون (۱۹۷۸) و مدل سلامت سازمانی هوی و همکاران (۱۹۹۸) می باشد.

بالاتر بود، میزان کارآفرینی سازمانی افزایش می یابد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد، از بین هشت متغیر مربوط به سلامت سازمانی، چهارمتغیر توسعه و کارایی، یگانگی و سازگاری، نوآوری و مشارکت در تصمیم گیری توانستند، ۶۹ درصد از واریانس کل مربوط به کارآفرینی سازمانی را تبیین کنند.

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

- تبیین رابطه بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دخترانه بجنورد
- تبیین رابطه شیوه تصمیم گیری مشارکتی نسبت به شیوه تصمیم گیری آمرانه و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دخترانه بجنورد

اهداف پژوهش

هدف اصلی

تبیین رابطه ی بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دخترانه شهرستان بجنورد

اهداف فرعی

- تبیین رابطه بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دخترانه بجنورد
- تبیین رابطه بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دخترانه بجنورد

فرضیه های پژوهش

فرضیه اصلی

بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد رابطه وجود دارد.

فرضیات فرعی

و نیز پرسشنامه استاندارد سلامت سازمانی OHI (۱۹۹۸) می باشد که پایایی آنها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/۸۰$ و $0/۸۰۳$ محاسبه گردید و همچنین جهت تعیین روایی پرسشنامه از روایی محتوایی استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS(21) و آمار توصیفی و استنباطی (جدول توزیع فراوانی، فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار، کمترین و بیشترین مقدار و نمودار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون چندگانه و آزمون تحلیل واریانس) صورت گرفت.

- بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.
- بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.
- بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.
- شیوه تصمیم گیری مشارکتی نسبت به شیوه تصمیم گیری آمرانه نقش بیشتری در سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد دارد.

یافته های پژوهش

در این بخش به ترتیب فرضیات تحقیق، به گزارش یافته ها پرداخته می شود.

فرضیه اصلی تحقیق: بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی در مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد رابطه وجود دارد.

برای بررسی فرضیه فوق از رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج این بررسی در جدول ۱ آمده است.

طبق مدل رگرسیون در یک رابطه همزمانی و ترکیب خطی برای شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی به ترتیب شیوه تصمیم گیری مشارکتی با ضریب تاثیر $0/۹۸۶$ و سایر شیوه ها تاثیر خیلی ضعیف و غیر معناداری دارند.

فرضیه فرعی اول: بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.

متغیرهای پژوهش

متغیر مستقل (پیش بین): شیوه های تصمیم گیری مدیران (آمرانه، مشورتی، مشارکتی)
متغیر وابسته (ملاک): سلامت سازمانی (انجام نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه گری، ساخت دهی، حمایت منابع، روحیه و تاکید علمی)

روش تحقیق

از نظر ماهیت و روش تحقیق، پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی و از نوع همبستگی و از حیث هدف، کاربردی می باشد. جامعه آماری شامل تمامی دبیران مقطع متوسطه دوم دخترانه بجنورد به تعداد ۳۸۳ نفر می باشد که تعداد ۱۹۱ نفر آنها به عنوان نمونه آماری با روش تصادفی و از نوع طبقه ای نسبی و بر اساس فرمول کرجسی و مورگان انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته ی شیوه تصمیم گیری

جدول ۱: مدل رگرسیون چندمتغیره برای شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی

سطح معناداری	مقدار t	ضرایب استاندارد		مدل
		ضرایب استاندارد	خطای استاندارد	
۰/۰۰۱	-۳/۴۸۲	۰/۰۲۱	۹/۵۳۱	(ثابت)
۰/۵۸۵	۰/۵۴۷	-۰/۱۵۳	۰/۳۳۳	آمرانه
۰/۱۰۵	-۱/۶۲۹	۰/۹۸۶	۰/۵۵۱	مشورتی
۰/۰۰۰	۱۰/۵۴۶		۰/۵۹۳	مشارکتی

جدول ۲: ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی

آماره		
سطح معنی داری	همبستگی	
۰/۳۷۶	-۰/۰۶۴	شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی

نتایج ضریب همبستگی بیانگر این است که بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی همبستگی بالا، مثبت و مستقیمی به میزان (۰/۸۴۵) وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار است. ($p < 0/05$) چون که سطح معنی داری ۰,۰۰۰ است، این مقدار مطلوب است چرا که از ۰,۰۱ هم کمتر می باشد. پس بنابراین فرضیه تحقیق تایید می شود بنابراین از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی رابطه معناداری وجود دارد. بدین معنا که هرچه شیوه تصمیم گیری مشارکتی در تصمیمات مدیران بیشتر لحاظ شود سلامت سازمانی بیشتری در سطح مدارس به وجود می آید که قابل تعمیم به کل مدارس که جامعه آماری تحقیق می باشد، می شود.

فرضیه فرعی سوم: بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۴: ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی

آماره		
سطح معنی داری	همبستگی	
۰,۰۰۰	۰/۷۴۲	شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی

نتایج ضریب همبستگی بیانگر این است که بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی همبستگی بالا، مثبت و مستقیمی به میزان (۰/۷۴۲) وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار است. ($p < 0/05$) چون که سطح معنی داری ۰,۰۰۰ است، این مقدار مطلوب است چرا که از ۰,۰۱ هم کمتر می باشد. پس بنابراین فرضیه تحقیق تایید می شود بنابراین از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی رابطه معناداری دارد. بدین معنا که هرچه شیوه تصمیم گیری مشورتی در تصمیمات مدیران

نتایج ضریب همبستگی بیانگر این است که بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی همبستگی ضعیف، منفی و معکوسی به میزان (۰/۰۶۴) وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار هم نیست ($p > 0/05$) چون که سطح معنی داری ۰/۳۷۶ است، این مقدار مطلوب نیست چرا که از ۰,۰۵ بیشتر می باشد. بنابراین فرضیه تحقیق تایید نمی شود در نتیجه از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی رابطه معکوس و غیر معناداری وجود دارد. بدین معنا که هرچه بکارگیری شیوه تصمیم گیری آمرانه در بین مدیران بیشتر باشد، سلامت سازمانی سطح مدارس کمتر گزارش شده است. و چون سطح معنی داری بدست آمده از رابطه دو متغیر از ۰,۰۵ بیشتر است غیر قابل معناداری است و قابل تعمیم به جامعه آماری نیست و فرضیه مورد تایید نیست.

فرضیه فرعی دوم: بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دخترانه بجنورد رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۳: ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی

آماره		
سطح معنی داری	همبستگی	
۰,۰۰۰	۰/۸۴۵	شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی

طبق مدل رگرسیون در یک رابطه همزمانی و ترکیب خطی برای بررسی تاثیر و نقش شیوه آمرانه و شیوه مشارکتی بر متغیر سلامت سازمانی، شیوه مشارکتی با ضریب تاثیر ۰/۸۴۸ نسبت به شیوه آمرانه با ضریب تاثیر ۰/۰۲۶ نقش بیشتری را در سلامت سازمانی دارد، در نتیجه شیوه تصمیم‌گیری مشارکتی نسبت به شیوه تصمیم‌گیری آمرانه نقش بیشتری در سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد دارد.

بیشتر لحاظ شود سلامت سازمانی بیشتری در سطح مدارس به وجود می‌آید که قابل تعمیم به کل مدارس که جامعه آماری تحقیق می‌باشند، می‌شود.

فرضیه فرعی چهارم: شیوه تصمیم‌گیری مشارکتی نسبت به شیوه تصمیم‌گیری آمرانه نقش بیشتری در سلامت سازمانی مدارس متوسطه دخترانه بجنورد دارد. برای بررسی فرضیه فوق از ضریب رگرسیون خطی استفاده شد.

جدول ۵: مدل رگرسیون خطی برای بررسی تاثیر شیوه تصمیم‌گیری آمرانه و مشارکتی بر سلامت سازمانی

سطح معناداری	مقدار t	ضرایب غیراستاندارد		مدل
		ضرایب استاندارد	خطای استاندارد	
۰/۰۰۰	-۲/۵۹۵		۹/۵۴۸	(ثابت)
۰/۰۰۰	۲۱/۶۳۷	۰/۸۴۸	۰/۲۴۸	مشارکتی
۰/۵۰۵	۰/۶۶۸	۰/۰۲۶	۰/۳۳۴	آمرانه

این پژوهش با هدف تبیین رابطه بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران و سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه شهرستان بجنورد انجام پذیرفت که نتایج تحلیل داده‌ها با توجه به فرضیه‌های پژوهش در ادامه بیان شده است.

نتایج بدست آمده از فرضیه اصلی پژوهش نشان می‌دهد که بین شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. یعنی شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران در ایجاد و ارتقاء سلامت سازمانی مدارس اهمیت بسزایی دارد. این یافته‌ها بسیاری از نظریات تصمیم‌گیری و سلامت سازمانی را تایید می‌کند. این یافته‌ها با یافته‌ها و نتایج تحقیقات مرادی و همکاران (۱۳۹۱)؛ بهرامی و همکاران (۱۳۹۱)؛ کاظمیان (۱۳۹۰)، قهرمانی و همکاران (۱۳۹۰)؛ دهباشی و همکاران (۱۳۸۵) و بسیاری تحقیقات دیگر در زمینه تاثیر شیوه‌های تصمیم‌گیری مدیران بر سلامت سازمانی و انسجام سازمانی همخوانی دارد.

نتایج حاصله از تحقیقات مختلف نیز نشان داد که تصمیم‌گیری جمعی و مشارکتی، منجر به ایجاد سلامت سازمانی در سطح مدارس می‌گردد، در چنین شرایطی مدیریت تصمیم‌گیرنده برای شناخت مشکل اصلی، یافتن

بحث و نتیجه‌گیری

آموزش و پرورش جزء حیاتی‌ترین ارگانهای کشورها محسوب می‌شود که هر گونه سرمایه‌گذاری و تغییر و تحول در آن، بر برنامه‌های توسعه علمی، فرهنگی و حتی سیاسی هر کشوری تاثیر گذار خواهد بود. مدارس به عنوان نهادی مهم که عملکرد سازمان آموزش و پرورش وابسته به آنها می‌باشد، نقش اساسی در تحقق اهداف سازمان آموزش و پرورش دارند. اما بایستی در نظر داشت که مدارس در صورتی خواهند توانست به اهداف تعیین شده دست یابند که سازمانهای سالم و پویایی باشند. سالم بودن مدرسه موجبات اثر بخشی این نهاد مهم را فراهم خواهد کرد. از طرفی، این سازمان نیاز به نیروی انسانی توانا در جهت اجرای برنامه‌ها در سطح مدارس دارد و این امر (اجرای برنامه‌های آموزش و پرورش در سطح مدارس) به عهده مدیران مدارس می‌باشد. پس بنابر این مدیران بایستی اشخاصی توانا باشند (پارسا و مهنی، ۱۳۹۲). محیط‌های پویا در محیط‌های شغلی امروز نیاز به مدیرانی دارد که تصمیم‌گیرندگان باهوش باشند و بتوانند تصمیم‌های سریع، مفید و موثر بگیرند. چنین تصمیماتی نقش حیاتی در شکل دهی عملکرد یک سازمان دارد (Riaz, 2012).

های مدیریت و دستیابی به یک نظریه جامع است. بنابراین در چنین نگرشی وظایف مدیر عبارت است از اینکه سازمان را به عنوان سیستم تعریف کند، اهداف آن را مشخص سازد و اجزای اصلی آن را ایجاد کند و همه اجزاء را از طریق فراگردهای ارتباط و تصمیم گیری یگانه سازد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی سوم نشان داد که بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی همبستگی بالا، مثبت و مستقیمی به میزان (۰/۷۴۲) وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار است. بنابراین از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری مشورتی مدیران و سلامت سازمانی رابطه معناداری وجود دارد. نتایج این یافته ها با بسیاری تحقیقات دیگر از جمله مطالعات بهرامی و همکاران (۱۳۹۱)؛ ابراهیمی (۱۳۷۵)؛ مرادی و همکاران (۱۳۹۱) و بسیاری تحقیقات در این زمینه همخوانی و همسویی معنایی دارد. نتایج حاصل از بررسی تحقیقات فوق نیز نشان داد که تصمیم گیری مشورتی موجبات غنی تر شدن تصمیمها، ضمانت اجرای بیشتر آنها و روحیه قویتر کارکنان و در نتیجه فضای کاری سالم و پر نشاط می شود. همچنین یافته های حاصل از فرضیه فرعی چهارم پژوهش نشان داد که شیوه تصمیم گیری مشارکتی نسبت به شیوه تصمیم گیری آمرانه نقش بیشتری در سلامت سازمانی مدارس متوسطه دوم دخترانه بجنورد دارد. نتایج حاصل از بررسی این فرضیه با نتایج تحقیقات بهرامی و همکاران (۱۳۹۱)؛ کاظمیان (۱۳۹۰)؛ روحی (۱۳۸۰) همسویی دارد.

در تایید نتایج حاصل از بررسی فرضیات فوق، پیرامون تصمیم گیریها و ابعاد سلامت سازمانی، در شیوه تصمیم گیری مشارکتی، رشد خلاقیت، درک و فهم تصمیم، قبول وقضاوت در تصمیم و به طور کلی سلامت سازمانی افزایش می یابد. به نظر می رسد که یکی از ویژگیهای سازمانها در قرن بیست و یکم تصمیمات گروهی باشد به طوری که بسیاری از مدارس روز به روز به اهمیت تصمیم گیری مشارکتی واقف گشته و از آن استقبال می کنند.

راه حلها و ارزیابی مسائل، با نظرات متعدد و متنوعی مواجه می گردد که دید او را نسبت به موضوع تصمیم وسیع تر می سازد و نظرخواهی از جمع باعث رشد و ارتقای افراد می شود و قدرت خلاقیت و ابتکار آنان را فزونی می بخشد و محیطی سالم و با نشاط و انگیزه بالا ایجاد می کند.

همچنین یافته های حاصل از فرضیه فرعی اول پژوهش نشان داد که بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی همبستگی ضعیف، منفی و معکوسی وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار نیست در نتیجه از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری آمرانه مدیران و سلامت سازمانی رابطه معکوس و غیر معناداری وجود دارد. این یافته ها با یافته ها و نتایج تحقیقات بهرامی و همکاران (۱۳۹۱)؛ گملیچ و برانز (۱۹۹۴)؛ ابراهیمی (۱۳۷۵)؛ بلیک (۲۰۰۴)، لیو و لی (۲۰۰۷)، دهباشی و همکاران (۱۳۸۵) و مرادی (۱۳۹۱) و بسیاری تحقیقات دیگر در این زمینه همخوانی دارد.

طبق نتایج حاصل از تحقیقات نیز مشخص شد که در تصمیم گیری آمرانه، رضایت شغلی پایین و سلامت سازمانی حاصل نیز پایین بود و در سایر شیوه های تصمیم گیری، رضایت شغلی در سطح بالاتری قرار داشت.

بررسی فرضیه فرعی دوم پژوهش نشان می دهد که بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی همبستگی بالا، مثبت و مستقیمی به میزان (۰/۸۴۵) وجود دارد. و این همبستگی به لحاظ آماری، معنی دار است بنابراین از نظر پاسخ گویان بین شیوه تصمیم گیری مشارکتی مدیران و سلامت سازمانی رابطه معناداری وجود دارد. نتایج این یافته ها با بسیاری تحقیقات دیگر از جمله مطالعات مرادی و همکاران (۱۳۹۱)؛ ابراهیمی (۱۳۷۵)؛ گملیچ و برانز (۱۹۹۴)؛ اکبری و همکاران (۱۳۹۲)؛ کاظمیان (۱۳۹۰)؛ روحی (۱۳۸۰) و بسیاری تحقیقات در این زمینه همخوانی و همسویی معنایی دارد. نظریه پردازان این شیوه از جمله تنبام واشمیت، وروم و یتون معتقدند که شیوه مشارکتی بهترین طریق برای وحدت بخشیدن به مفاهیم و نظریه

۶) دهباشی، ناهید، رجائی پور، سعید، سلیمی، قربانعلی «بررسی رابطه بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و رضایت شغلی کارکنان بیمارستانهای شهر اصفهان» مدیریت اطلاعات بهداشت و درمان، دوره دوم، شماره ی دوم، پاییز و زمستان ۱۳۸۴، ۴۶-۳۹

۷) روحی، اکبر «بررسی رابطه بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی مدارس» پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه اصفهان، خرداد ۱۳۸۰.

۸) ساعتچی، محمود، (۱۳۷۶). روان شناسی در کار، سازمان و مدیریت. تهران، مرکز آموزش مدیریت دولتی

۹) علاقه بند، علی «جو سازمانی مدرسه» فصلنامه مدیریت در آموزش و پرورش، دوره پنجم، شماره ۲۰، زمستان ۱۳۷۷، ۱۳-۴.

۱۰) قربان شیرودی، مهران «بررسی سلامت سازمانی و رابطه آن با سبک مدیریت مدیران. مطالعه ی موردی شرکت توزیع برق تهران» پایان نامه کارشناسی ارشد، مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنج، تابستان ۱۳۹۰.

۱۱) قهرمانی، محمد، ابوالقاسمی، محمود، عارفی، محبوبه، خاتمی، میرحمید «ارزیابی سلامت سازمانی دانشکده های دانشگاه شهید بهشتی» فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، دوره چهارم، شماره ۱۰، بهار، ۱۳۹۱، ۳۰-۱۳.

۱۲) کاظمیان، سید عبدالکریم «رابطه شیوه های تصمیم گیری مدیریت با سلامت سازمانی کارکنان دانشگاه پیام نور استان فارس» پایان نامه کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، پاییز ۱۳۹۰.

۱۳) مرادی، فرشاد، امین بیدختی، علی اکبر، شهریاری پور، رضا «بررسی رابطه شیوه های تصمیم گیری مدیران با مسئولیت پذیری کارکنان دانشگاه سمنان» فصلنامه فرهنگ در دانشگاه اسلامی، ۴، سال دوم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۱، ۴۲۴-۴۰۴.

بر اساس یافته های پژوهش پیشنهاد میگردد، مدیران مدارس نظریات و تئوریهای موجود در مورد سلامت سازمانی را مطالعه نمایند تا بتوانند بر مبنای آن شیوه های مدیریتی و تصمیم گیری مناسبی را اتخاذ کنند و همچنین مدیران مدارس، آموزش ها و دوره های آموزشی شیوه های مدیریتی و نتایج احتمالی هر شیوه را آموزش ببینند و با مطالعه و تحقیق در مورد مدارس موفق موجوداز شیوه های تصمیم گیری مدیران آن مدارس آگاهی یابند.

فهرست منابع

۱) ابراهیمی، احمد علی «بررسی الگوهای تصمیم گیری مدیران مدارس راهنمایی شهر اصفهان بر اساس مقررات ایران»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۵.

۲) احمدی، علی اکبر، خوشبخت، میرزاعلی، حسینی، سید تیمور، رستمی، احمد «ارزیابی تأثیر عملکرد مدیران بر سلامت سازمانی» فصلنامه مطالعات مدیریت ترافیک، شماره ی ۲۷، زمستان ۱۳۹۱، ۶۶-۴۷.

۳) اکبری، مرتضی، شکیبیا، حجت، ضیائی، محمدصادق، مرزبان، شیرماد، رازی، سمیرا «بررسی رابطه ی سلامت سازمانی با کارآفرینی سازمانی دانشگاه تهران» فصلنامه مدیریت دولتی، دوره ۵، شماره ۱، بهار ۱۳۹۲، ۲۰-۱.

۴) بهرامی، سوسن، رجایی پور، سعید، کیوان آرا، محمود، رئیسی، احمدرضا، کاظمی، ایرج «بررسی رابطه ی بین شیوه های تصمیم گیری مدیران و سلامت سازمانی در گروههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان» فصلنامه سلامت کار ایران، دوره ۹، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۱، ۱۰۴-۹۶.

۵) پارسا، عبدالله، مهنی، امید «بررسی مقایسه ای کیفیت زندگی کاری مدیران و سلامت سازمانی مدارس دولتی و غیر دولتی شهر اهواز» فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد واحد گرمسار، سال هفتم، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۲، ۴۰-۳۳

- Ethics and Organization Studies, Vol 12, No 2, pp 12-13.
- 27) Parker, Andrew M., Wandu Burine de Bruine & Baruch Fichhoff(2007)«Maximizers versus Satisficers: Decision-Making Styles, Competence and Outcomes, Judgment and Decision Making»vol. 2, no. 6, December, pp 342-344.
 - 28) Ramdass, M. Lewis, T(2011)«Towards a model for research on the effects of school organizational health factors on primary school performance in Trinidad & Tobago»International Journal of Educational Development.
 - 29) Riaz, M. N. Haque, AU(2012)«leadership styles as predictors of decision making Styles»African Journal of business management, vol. 6, (15), pp-5226-5233
 - 30) Tatum, Charles B., Eberlin, Richard, Kottraba, Crin, Bradberry, Travis(2003) «Leadership, Decision Making and Organization Justice» Journal of Management Decision, p 1007
 - 31) Tohidi, H (2011)«Review the benefits of using Value Engineering in Information Technology Project Management »Procedia-Computer Science Journal, Vol. 3, pp. 917-924
 - 15) Ahanchian M & Manideri R(2004)« The relationship communication skills with organizational health managers» Journal of Management Executive; 4(12): 41-60[Article in Persian].
 - 16) Alvani, S, M(2010)« Public Management, Publication Nay»Third Edited, Printing 37th.
 - 17) Arnaldo, O(2011)« A discussion of rational and psychological decision making theories and models» the search for a cultural- ethical decision making model, Electronic Journal of Business Ethics and organization Studies, vol.12, Issue 6, PP: 12-13.
 - 18) Blake SS, Kester L, Stoller JK(2004). Respiratory Therapists' Attitudes about Participative Decision Making: «Relationship between Managerial Decision-Making Style and Job Satisfaction» Journal of Respiratory Care; 49(8): 917-925.
 - 19) Ghorbani, Mahmood . Afrassiabi , Royae . Rezvani, Zahra(2012) «A Study of the Relationship Between Organizational Health and Efficacy»World Applied Sciences Journal, ۱۷ (۶): ۱۵۱۶-۱۵۱۴
 - 20) Gmelch WH, Burns JS(1994)« Sources of Stress for Academic Department Chairpersons» Journal of Educational Administration; 32 (1): 79 – 94.
 - 21) Ho JTS(2000)« Managing organizational health and performance in junior colleges»International Journal of Educational Management; 14(2): 62 – 73.
 - 22) Hoy VK, Mescle C(2008)«Theory, research and practice in educational administration» translated to Persian by: Abaszadeh S. Urmia: Urmia University pub: 88-46 (Persian).
 - 23) Lu TL, Lee YH(2007) «The effect of supervision style and decision-making on role stress and satisfaction of senior foreign managers in international» International Journal of Commerce and Management; 17(4): 284 – 294.
 - 24) Naseri, A(2004) ,«Organizational Health Assessment» Available at: <http://www.iransafety.Com/index>.
 - 25) Omoyemiju Michael Adeniyi, Adediwura Alaba Adeyemi (2011)«A Study of Teacher's Perception of Schools Organizational Health Osun State »World Journal of Education, Vol . ۱, No. ۱, p: ۱۷۰-۱۶۵
 - 26) Oliveira, Arnaldo(2007)«A Discussion Of Rational And Psychological Decision Making Theories And Models: The Search For a Cultural-Ethical Decision Making Model»Electronic Journal of Business